

Hietaniemenkatu 5 b:n kiinteistön soveltuvuutta asunnottomien palvelukeskukseksi ei tarkasteltu muutoin kuin selvittämällä paikalle johtavat raideliikenneyhteydet ja tonttia koskeva kaavamerkintä. Tämän jälkeen Helsingin kaupunginjohtaja kehotti 15.2.2006 kiinteistöviraston tilakeskusta yhdessä sosiaaliviraston kanssa välittömästi selvittämään osoitteessa Hietaniemenkatu 5 b sijaitsevan kiinteistön soveltuvuuden asunnottomien palvelukeskus-toimintaan ja tekemään hankesuunnitelmaehdotuksen 15.4.2006 mennessä siten, että asunnottomien palvelukeskus voi aloittaa toimintansa viimeistään 1.8.2008.

Tilakeskus ei kuullut erikseen Hietaniemenkatu 5 b:n lähiympäristön asukkaita tai muita toimijoita. Hankesuunnitelma valmistui 13.4.2006, mutta kiinteistölautakunta kehotti tilakeskusta vielä lisäämään hankesuunnitelmaan selvityksen palvelukeskuksen vaikutuksista ympäristöön vuorovaikutuksessa alueen toimijoiden kanssa. Myös sosiaalilautakunta piti selvityksen hankkimista aiheellisena. Mainittu ympäristöselvitys valmistui jo 8.5.2006, eivätkä alueen toimijat saaneet lainkaan tietoa selvityksen tekemisen aloittamisesta ja että selvitys oli myös saatettu päätökseen. Ympäristöselvityksessä on maininta siitä, että alueella oli järjestetty vuorovaikutteisia tiedotustilaisuuksia ja selvitystöitä. Nämä viittaukset tarkoittavat käytännössä kahta sosiaaliviraston 2.5.2006 ja 3.5.2006 järjestämää tiedotus- ja keskustelutilaisuutta. Näissä ei kuitenkaan ole ollut esillä, että meneillään on ympäristöselvityksen tekeminen. Koska selvitys lähiympäristölle aiheutuvista haitoista laadittiin vasta kiinteistölautakunnan kehotuksen jälkeen, valtaosa poliittisista päätöksentekijöistä oli jo sitoutunut Hietaniemenkatu 5 b:n valitsemiseen. Ympäristöselvitystä ei ole laadittu vuorovaikutuksessa alueen toimijoiden kanssa siten kuin kiinteistölautakunta on edellyttänyt.

Kaupunginhallituksen päätösehdotuksen maininta siitä, että Hietaniemenkatu 5 b:n sisäpiha "on eristetty massiivisella aidalla viereisen vanhusten palvelutalon pihasta", on paikkansa pitämätön. Sisäpihalta on esteetön pääsy vanhusten palvelutalon pihalle eikä tonttien välisellä rajalla ole minkäänlaista aitaa. Myös ehdotuksen maininta siitä, että piha-alue on "näkösuojassa ympäröivistä asuintaloista", on paikkansa pitämätön. Nämä maininnat kuvastavat sitä, että vanhusten palvelutalon asukkaat on sivuutettu valmistelussa. Asukkaat olivat jo 12.3.2006 lähettäneet sosiaalivirastoon vetoomuksen, jossa he ilmaisivat huolensa ensisuojusta, ja he lähettivät uuden kirjeen 29.3.2006. Kun sosiaalivirasto järjesti tiedotus- ja keskustelutilaisuuden alueen asukkaille, vanhusten palvelutalon asukkaita ei kutsuttu lainkaan mukaan. He saivat mahdollisuuden osallistua vasta, kun he olivat sitä erikseen pyytäneet 28.4.2006 päivätyllä kirjeellä.

Kaupunki ei ole selvitystyössään, muun ohessa sijoitusvaihtoehtojen keskinäisessä vertailussa, noudattanut hallintolain 6 §:n mukaisia hallinnon oikeusperiaatteita, eikä se ole selvittänyt asiaa hallintolain 31 §:n edellyttämällä tavalla. Asunnottomien palvelukeskusta selvittänyt työryhmä ei ole sijoitusvaihtoehtojen arvioinnissaan noudattanut puolueettomuutta eikä tarkoitussidonnaisuuden periaatetta. Viipurinkatu 20 ja Kivelän-Hesperian sairaala-alueen tontteihin on sovellettu arviointikriteerejä, jotka - jos niitä sovellettaisiin yleisesti - estäisivät sosiaalihuollon palveluiden sijoittamisen mihin paikkaan hyvänsä. Työryhmän selvityksessä on jätetty kokonaan arviomatta se, millaisia haittavaikutuksia suunnitellulla palvelutalolla olisi Hie-

taniemenkatu 5 b:n lähiympäristöön, jossa sijaitsee vanhusten asuintalo, noin 100-paikkainen päiväkotiki, lukio ja yläasteen koulut. Koska kahden "loppusuoralle" päässeeseen muun sijoitusvaihtoehdon (Viipurinkatu 20 ja Kivelän sairaala-alue) kaavamerkinnyt olisivat sinänsä mahdollistaneet palvelukeskuksen sijoittumisen myös niiden tonteille, ei työryhmä ole voinut vedota vain Hietaniemenkatu 5 b:tä koskevaan kaavamerkintään jättämällä haitta-vaikutukset tältä osin selvittämättä. Työryhmän selvityksen maininta siitä, ettei Sahaajankatu 2:ssa olleesta sijoitusvaihtoehdosta voida varata tonttia muuhun kuin yritystoimintaan tai sitä palvelemaan tarkoitukseen, on paikansa pitämätön. Tuolla alueella voimassa oleva asemakaava olisi mahdollistanut asuntolan sijoittamisen sinne. Tämä virheellinen näkemys on ohjannut jatkovalmistelua ja vaikuttanut Hietaniemenkatu 5 b:n valitsemiseen.

Muutoksenhakijoista As Oy Hietaniemenkatu 12 ja Asunto Oy Hietaniemenkatu 10 hakevat muutosta kaupunginvaltuuston päätökseen sekä kunnan jäsenenä että asianosaisina. Muut valittavat kunnan jäsenenä. Edellä mainitut asunto-osakeyhtiöt ovat asianosaisen asemassa ja niille olisi siten tullut ennen asian ratkaisemista varata tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selvityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Yhtiöt ovat oma-aloitteisesti esittäneet kannanottonsa Helsingin kaupungille seitsemän eri taloyhtiön yhteisessä kirjelmässä 29.3.2006, mutta niille ei ole varattu tilaisuutta lausua tilakeskuksen hankesuunnitelmasta eikä ympäristöselvityksestä. Ympäristöselvityksen laadinnassa on laiminlyöty noudattaa kiinteistöviraston kehotusta laatia selvitys "vuorovaikutuksessa" alueen toimijoiden kanssa. Laiminlyönti on merkinnyt kuntalain 27 §:ssä tarkoitettua osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuden epäämistä muiltakin valittajilta.

Pelkkä asuntolakaava ei mahdollista ensisuoja- ja päiväkeskustoimintaa. Hankesuunnitelmasta käy ilmi, että vain rakennuksen 3 - 5 kerrokseen on tulossa asuntolatoimintaa. Rakennuksen 1. kerrokseen on tulossa ensisuoja ja 2. kerrokseen erilaisia sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palveluita. Voimassa oleva kaavamerkintä mahdollistaa vain 3 - 5 kerrokseen tarkoitettuja toimintoja eli asuntolan. Rakennuksen 1. ja 2. kerroksen ensisuoja-tilan ja päiväkeskuksen ylläpitäminen ei ole asuntolatoimintaa. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että Hietaniemenkatu 5 b:n asemakaava on valmisteltu 1900-luvun alussa, joten sen valmistelussa ei ole otettu huomioon alueen nykyistä toimintaa.

Valituksenalainen päätös on myös lasten päivähoitosta annetun lain 2 a ja 6 §:n vastainen, koska päätöksen toteutuminen luo vaarallisen ja lapsille huonosti soveltuvan kasvuympäristön. Hietaniemenkatu 5 b rakennuksesta 50 metrin päässä sijaitsevan päiväkotiki Leppäsuon ja leikkipuiston välissä kulkee Perhonkadun kävelykatu. Sosiaaliviraston virkamiehet ovat arvioineet, että "asiakasvirrat" asuntolaan kulkisivat Mechelininkadulta, mikä käytännössä merkitsisi sitä, että suuri osa ensisuoja- ja päiväkeskuksen asiakkaista käyttäisi Perhonkadun kävelykatua. Vaikka asemakaavan muutos Perhonkadun katkaisemisesta Hietaniemenkatu 9 rakennuksen kohdalta toteutuisi, ei se estä niitä vaaroja, joita ensisuoja- ja päihderiippuvaisten palvelukeskustoimintojen sijoittaminen päiväkodin välittömään läheisyyteen tulisi aiheuttamaan. Ennen 31.1.2006 valmistunutta työryhmäselvitystä Helsingin kaupunki selvitti edellisen kerran asunnottomien palvelukeskuksen perustamista

vuosina 2001 - 2002. Silloisen työryhmän selvitys valmistui 7.1.2002. Selvityksessä todettiin seuraavaa: "Ensisuojan välittömässä läheisyydessä ei tule olla lasten päivähoito-, koulu tai leikkipaikkoja."

ASIAN KÄSITTELY JA SELVITTÄMINEN

Helsingin kaupunginhallitus on antamassaan lausunnossa pyytänyt, että valitus ja täytäntöönpanon kieltoa koskeva vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään. Valtuuston päätös asuntorakennuksen peruskorjauksen hankesuunnitelman hyväksymisestä koskee kuntalain 91 §:n tarkoittamalla tavalla vain valmistelua, minkä vuoksi päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valitus tulee jättää siten hallinto-oikeudessa tutkimatta. Lisäksi kaupunginhallitus on todennut, että peruskorjaushankkeen asemakaavan mukaisuus tutkitaan erikseen rakennuslupamenettelyssä, eikä sen tutkiminen kuulu tässä vaiheessa hallinto-oikeuden toimivaltaan. Hallinto-oikeuden tulee siten jättää väite toiminnan kaavan vastaisuudesta tutkimatta.

Kaupunginhallitus on katsonut, että valittajilla on kunnan jäsenyyden perusteella asiassa valitusoikeus. As Oy Hietaniemenkatu 12:n ja Asunto Oy Hietaniemenkatu 10:n valitusoikeus ei perustu lausunnosta ilmenevin tavoin asianosaisuuteen asiassa. Päätös ei koske yhtiöiden oikeutta sillä tavalla, että yhtiöillä olisi asiassa asianosaisen asema. Kaupunginhallitus on lausunnosta tarkemmin ilmenevin tavoin katsonut, ettei edellä mainittuja yhtiöitä ole tarvinnut myöskään kuulla hallintolain 34 §:n mukaisesti asianosaisina. Kaupunginhallitus on myös todennut, että työryhmän selvityksen ja hankesuunnitelmaan sisältyvän selvityksen mukaan Hietaniemenkatu 5 b on eri vaihtoehdoista tarkoituksenmukaisin.

Kaupunginhallitus on antanut lisäselvityksen. Lisäselvitys on lähetetty muutoksenhakijoille tiedoksi.

Muutoksenhakijat ovat antaneet vastaselityksen ja valokuvia sisältävän lisäselvityksen. Muutoksenhakijat ovat vastaselityksessään vaatineet, että hallinto-oikeus järjestää asiassa hallintolainkäyttölain 37 ja 38 §:n nojalla suullisen käsittelyn vastaselityksessä mainittujen todistajien kuulemiseksi.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

1. Hallinto-oikeus hylkää muutoksenhakijoiden vaatimuksen suullisen käsittelyn toimittamisesta.
2. Hallinto-oikeus hylkää kaupunginhallituksen vaatimuksen valituksen tutkimatta jättämisestä sillä perusteella, että kaupunginvaltuuston päätös olisi kuntalain 91 §:ssä tarkoitettua valmistelua.
3. Hallinto-oikeus ei tutki valitusta siltä osin kuin siinä on vaadittu päätöksen kumoamista asemakaavan vastaisena.
4. Hallinto-oikeus hylkää valituksen muutoin ja täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen.

1. Suullinen käsittely

Hallintolainkäyttölain 37 §:n 1 momentin mukaan asian selvittämiseksi toimitetaan tarvittaessa suullinen käsittely. Siinä voidaan kuulla asianosaisia, 36 §:ssä tarkoitettua viranomaista, todistajia ja asiantuntijoita sekä vastaanottaa muuta selvitystä. Sanotun lain 38 §:n 1 momentin mukaan hallinto-oikeuden on toimitettava suullinen käsittely, jos yksityinen asianosainen pyytää sitä. Asianosaisen pyytämä suullinen käsittely voidaan jättää toimittamatta, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti tai jos suullinen käsittely on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton. Pykälän 2 momentin mukaan mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos suullista käsittelyä pyytäneen asianosaisasema perustuu kunnan tai muun yhteisön jäsenyyteen.

Muutoksenhakijat ovat vastaselityksessään pyytäneet suullisen käsittelyn järjestämistä seuraavien todistajien kuulemiseksi: Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimistopäällikkö Kari Piimies, sosiaalipalvelupäällikkö Taru Neiman ja hankepäällikkö Irmeli Grundström. Todistajien kuulemisella on haluttu selvittää asunnottomien palvelukeskusta selvittäneen työryhmän työskentelyn asianmukaisuutta ja sitä, onko kaikki tarpeellinen tieto tuotu esiin työryhmän kokouksissa ja kiinteistölautakunnan 9.5.2006 pidetyssä kokouksessa.

Hallinto-oikeus toteaa, ettei kysymys ole hallintolain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua asianosaisen pyynnöstä järjestettävästä suullisesta käsittelystä, koska muutoksenhakijoita ei ole jäljempänä mainituin perustein pidettävä asianosaisina vaan ainoastaan kunnan jäsenenä. Näin ollen hallinto-oikeus harkitsee hallintolain 37 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin tavoin, onko suullinen käsittely tarpeen asian selvittämiseksi. Hallinto-oikeus toteaa, että oikeudenkäynti hallinto-oikeudessa on ensisijaisesti kirjallista, jota mahdollinen suullinen käsittely vain täydentää. Kun otetaan huomioon asian laatu (kunnallisia), esitetyt vaatimukset ja asiassa esitetty kirjallinen selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että suullisen käsittelyn toimittaminen muutoksenhakijoiden nimeämien todistajien kuulemiseksi ei ole asian selvittämiseksi tarpeen.

2. Kaupunginhallituksen vaatimus valituksen tutkimatta jättämisestä

Kuntalain 91 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 31.5.2006 hyväksynyt Asunnottomien palvelukeskus Hietaniemenkatu 5 b asuntolarakennuksen peruskorjauksen 13.4.2006 päivätyn hankesuunnitelman. Sanottu 13.4.2006 päivätty suunnitelma sisältää tulevan toiminnan kuvauksen, hankkeen kiireellisyyden ja tarpeellisuuden arvioinnin, yksityiskohtaiset tiedot hankkeen sijainnista ja teknisestä toteutuksesta aikatauluineen. Suunnitelman mukaan hanke sisältyy kaupunginvaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaehdotuksen tilahanke-ohjelmaan vuosille 2006 - 2011 vuonna 2008 toimintansa aloittavana kohteena. Valtuuston on katsottava sitoutuneen hankkeen toteuttamiseen ja valinneen eri vaihtoehdoista Hietaniemenkatu 5 b:n asuntolan sijoituskohteeksi. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen valtuuston 31.5.2006 tekemän päätöksen ei voida katsoa koskevan vain valmistelua.

Valitus tulee näin ollen jäljempänä 4. kohdassa selostetuilta osin tutkittavaksi.

3. Kysymys päätöksen asemakaavan vastaisuudesta

Hallinto-oikeus toteaa, että vaikka hankesuunnitelmassa on melko yksityiskohtaisella tasolla määritelty tilojen käyttötarkoitukset, ei suunnitelman hyväksymisellä ole vielä päätetty tai voitukaan päättää hankkeen asemakaavan mukaisuudesta, vaan tämä tulee tutkittavaksi rakennuslupamenettelyssä. Hallinto-oikeus ei tässä yhteydessä voi tutkia asemakaavan vastaisuutta koskevaa vaatimusta.

4. Pääasiaratkaisu

As Oy Hietaniemenkatu 12:n ja Asunto Oy Hietaniemenkatu 10:n oikeudesta valittaa asianosaisena

Kuntalain 92 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Hallinto-oikeus toteaa, että hankesuunnitelman hyväksymistä koskeva valtuuston päätös ei kohdistu As Oy Hietaniemenkatu 12:een eikä Asunto Oy Hietaniemenkatu 10:een eikä se myöskään välittömästi vaikuta yhtiöiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun siten kuin kuntalain 92 §:n 1 momentissa tarkoitetaan. Yhtiöillä ei siten ole asianosaisen valitusoikeutta tässä asiassa. Näiden yhtiöiden valitus on tutkittu kunnan jäsenen tekemänä valituksena.

Asianosaisen kuuleminen ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen kuntalaisille

Muutoksenhakijoista As Oy Hietaniemenkatu 12 ja Asunto Oy Hietaniemenkatu 10 ovat katsoneet, että niitä olisi tullut kuulla hallintolain 34 §:ssä tarkoitetulla tavalla asianosaisina.

Hallintolain 11 §:n mukaan hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. Hallintolakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 72/2002 vp) todetaan, että asianosaisen käsite ehdotetaan säädettäväksi määräytymään asian oikeudellisen vaikutuksen perusteella. Hallintoasian käsittelyssä sovellettavaa asianosaikäsitettä ei ole tarkoituksenmukaista rajata suppeammaksi kuin hallintolainkäytössä noudatettavat valitusoikeuden perusteet. Lähtökohtana kuitenkin olisi, etteivät pelkästään asiaan liittyvät tosiasialliset intressit riittäisi tuottamaan laissa tarkoitettua asianosaisasemaa. Vaikutusten tulee olla oikeudellisia.

Hallinto-oikeus toteaa, että hankesuunnitelman hyväksymistä koskevalla päätöksellä ei ole oikeudellisia vaikutuksia vastapäätä katua sijaitseviin asunto-osakeyhtiöihin. Asuntolarakennuksen tulevaan toimintaan liittyvät yhtiöiden asukkaiden tosiasialliset intressit eivät ole riittävä peruste asianosaisaseman syntymiseen asuntolan hankesuunnitelmaa hyväksyttäessä. Näin ollen As Oy Hietaniemenkatu 12:lle ja Asunto Oy Hietaniemenkatu 10:lle ei

ole tarvinnut ennen asian ratkaisemista varata tilaisuutta lausua mielipidettä siten kuin hallintolain 34 §:ssä on asianosaisen kuulemista säädetty.

Kuntalain 27 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Pykälän 2 momentin mukaan osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti: 1) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin; 2) järjestämällä kunnan osa-alueita koskevaa hallintoa; 3) tiedottamalla kunnan asioista ja järjestämällä kuulemistilaisuuksia; 4) selvittämällä asukkaiden mielipiteitä ennen päätöksentekoa; 5) järjestämällä yhteistyötä kunnan tehtävien hoitamisessa; 6) avustamalla asukkaiden oma-aloitteista asioiden hoitoa, valmistelua ja suunnittelua; sekä 7) järjestämällä kunnallisia kansanäänestyksiä. Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käytämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Muutoksenhakijat ovat katsoleet, että alueen toimijoilta on evätty osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet hankesuunnitelman laatimisvaiheessa. Muutoksenhakijoiden mukaan hankesuunnitelmaa ja ympäristöselvitystä ei ole laadittu alueen asukkaiden kanssa vuorovaikutteisesti ja vanhusten palvelutalon asukkaat saivat mahdollisuuden osallistua tiedotustilaisuuteen vasta, kun he olivat sitä erikseen pyytäneet.

Valmisteluaineistosta käy ilmi, että kaupunginjohtaja oli työryhmäselvityksen jälkeen 15.2.2006 kehottanut kiinteistöviraston tilakeskusta yhdessä sosiaaliviraston kanssa selvittämään Hietaniemenkatu 5 b:ssä sijaitsevan kiinteistön soveltuvuuden asunnottomien palvelukeskustoimintaan. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan sosiaalivirasto oli järjestänyt asiassa kaksi kuulemistilaisuutta, toisen päiväkotiki Leppäsuon vanhemmille 2.5.2006 ja toisen lähialueen taloyhtiöiden hallitusten, lähiyritysten, koulujen ja kaupunginosa-yhdistysten edustajille 3.5.2006. Tilaisuuksissa oli kerrottu hankkeesta ja esitellyt asunnottomien palvelukeskussuunnitelmaa, asuntolan tulevaa toimintaa sekä ympäristön huomioon ottamista toiminnassa. Pääpaino oli osallistujien näkemyksien ja kannanottojen kuulemisessa. Osallistujat olivat kertoneet muun muassa peloistaan asiakaskunnan mahdollisesti aiheuttamien häiriöiden suhteen.

Lausunnon mukaan päiväkotiki Leppäsuon lasten vanhemmat ovat toimittaneet kannanottonsa kaupungille 7.4.2006, Etu-Töölön lukion oppilaskunta 21.3.2006, Etu-Töölön lukion johtokunta 21.3.2006, Etu-Töölön vanhusten palvelutalon asukkaat 31.3.2006, lähiympäristön seitsemän asunto-osakeyhtiötä 29.3.2006, alueen yrittäjät 5.4.2006 sekä Perhokatu 2:n vanhusten palvelutalon talotoimikunta 12.3.2006. Valituksessa mainittuun vanhusten palvelutalon kirjeeseen on vastattu 4.4.2006. Tiedotustilaisuuksissa on ollut mukana sosiaaliviraston vanhustenhuollon edustus. Kirjalliset kannanotot ovat olleet hankesuunnitelman liiteaineistona päätöksentekijöiden nähtävänä. Hanketta on käsitelty myös laajasti eri tiedotusvälineissä.

Hankesuunnitelma on laadittu sosiaaliviraston ja kiinteistöviraston tilakeskuksen yhteistyönä. Sosiaalivirasto on huolehtinut 2. ja 3.5.2006 järjestetyistä kuulemistilaisuuksista ja kiinteistöviraston tilakeskus 8.5.2006 päivätyn ympäristöselvityksen laatimisesta. Helsingin kiinteistölautakunta oli edellyttänyt selvitystä palvelukeskuksen vaikutuksista ympäristöön vuorovaiikutuksessa alueen toimijoiden kanssa. Lautakunta on 9.5.2006 itse hyväksynyt laaditun ympäristöselvityksen. Selvityksestä käy ilmi, että siinä on otettu huomioon edellä mainituissa kuulemistilaisuuksissa esitetyt näkemykset ja myös alueen toimijoiden aiemmin esittämät kirjalliset kannanotot, kuten alueen asukkaiden, päiväkodin lasten vanhempien ja Perhonkadun vanhusten asuintalon asukkaiden näkemykset. Näin ollen on katsottava, että alueen eri toimijoille on varattu mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hankesuunnitelman ja siihen liittyvän ympäristöselvityksen laatimiseen kuntalain 27 §:n ja hallintolain 41 §:n edellyttämin tavoin. Helsingin kaupunginvaltuusto on toiminut osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen osalta harvintavaltansa rajoissa eikä päätös ole syntynyt edellä mainituilta osin virheellisessä järjestyksessä.

Väitetyt hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisuus ja selvittämisen laiminlyönti

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. Saman lain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Muutoksenhakijat ovat katsoneet, ettei kaupunki ole sijoitusvaihtoehtojen keskinäisessä vertailussa noudattanut hallintolain 6 §:n mukaisia hallinnon oikeusperiaatteita, eikä se ole selvittänyt asiaa hallintolain 31 §:n edellyttämällä tavalla. Asunnottomien palvelukeskusta selvittänyt työryhmä ei ole muutoksen hakijoiden mukaan sijoitusvaihtoehtojen arvioinnissaan noudattanut puolueettomuutta eikä tarkoitussidonnaisuuden periaatetta. Työryhmän selvityksessä on muutoksenhakijoiden mukaan jätetty kokonaan arvioimatta se, millaisia haittavaikutuksia suunnitellulla palvelutalolla olisi Hietaniemenkatu 5 b:n lähiympäristöön ja ympäristöselvitys on hankittu vasta kiinteistölautakunnan vaatimuksesta.

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan asunnottomien ensisuojan ja asuntolan sijoitusvaihtoehtoja on tutkittu eri yhteyksissä 1980-luvulta lähtien, kun toiminta on sijoitettu tilapäisesti Sahaajankadun asuntolaparakiin. Päätöksentekijöiden tiedossa on ollut valittajien esittämät sijoitusvaihtoehdot. Helsingin kaupungin sosiaaliviraston työryhmä on tehnyt 31.1.2006 ehdotuksensa asunnottomien palvelukeskuksen perustamisesta. Työryhmä on selvittänyt eri sijaintivaihtoehtoja ja esittänyt arvionsa kohteista. Selvitystyötä varten työryhmä on kartoittanut olemassa olevaa rakennuskantaa ja arvioinut useiden eri kohteiden soveltuvuutta, myös aikataulu huomioon ottaen, palvelukeskustoimintaan. Lisäksi käytettävissä on ollut kaupunginsuunnitteluvi-

raston selvitys tarkoitukseen mahdollisesti sopivista tonteista. Työryhmässä on ollut asiantuntijoita kaupunginsuunnitteluvirastosta ja kiinteistöviraston edustaja. Hallinto-oikeus toteaa, että työryhmä ei ole ollut kuntalain 17 §:n 5 momentissa tarkoitettu toimikunta, eikä näin ollen myöskään hallintolain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu kunnallinen viranomainen. Työryhmää on pidettävä asiantuntijaelimen tapaisena apu- ja selvityselimenä, jonka toimintaan ei sinänsä sovelleta hallintolain säännöksiä. Tästä riippumatta työryhmässä tehtyä selvittelyä voidaan asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella pitää asianmukaisena ja puolueettomana. Asiassa on pyritty parhaimpaan ja tarkoituksenmukaisimpaan ratkaisuun kaupungin kannalta.

Asiakirjoista ilmenevällä tavalla kiinteistöviraston tilakeskus on yhdessä sosiaaliviraston kanssa ryhtynyt työryhmän selvityksen jälkeen selvittämään Hietaniemenkatu 5 b:n soveltuvuutta asunnottomien palvelukeskustoimintaan. Asiassa on laadittu ympäristöselvitys, ympäristön toimijoita ja asukkaita on kuultu ja heidän kannanottonsa ilmenevät valmisteluasiakirjoista. Asuntolan toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haittavaikutukset on otettu huomioon hankesuunnitelmasta ja ympäristöselvityksestä ilmenevin tavoin. Hankesuunnitelma liiteasiakirjoineen on ollut valtuutettujen käytävissä. Valtuusto itse lähtökohtaisesti harkitsee, minkälaista selvitystä se katsoo tarvitsevänsä päätöksentekonsa pohjaksi. Tässä tapauksessa valtuusto on pitänyt saamaansa selvitystä riittävänä, eikä se ole katsonut tarpeelliseksi palauttaa asiaa jonkin toisen kohteen soveltuvuuden selvittämiseksi asuntolan sijoituspaikaksi. Asian valmistelussa ei voida katsoa rikotun edellä tarkoitettuja hallinnon oikeusperiaatteita. Asiaa on katsottava selvitetyn hallintolain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että kiinteistölautakunta ja sosiaalivirasto ovat asian valmisteluvaiheessa katsonut tarpeelliseksi hankkia selvityksen asuntolan soveltuvuudesta ympäristöön. Hallintolaissa ei ole säännöksiä siitä, missä vaiheessa eri selvityksiä hankitaan. Tällaisten hankesuunnitelmien valmisteluun voi kuulua, että alustavan suunnitelman valmistuttua siihen mahdollisesti hankitaan toimivaltaisten kunnan viranomaisten tarpeelliseksi katsomia lisäselvityksiä, kuten tässä on tapahtunut. Asian selvittämistä ei tämän vuoksi voida pitää virheellisenä.

Väitetyt virheelliset tiedot kaupunginhallituksen ehdotuksessa

Muutoksenhakijoiden mukaan kaupunginhallituksen ehdotuksessa on esitetty virheellisiä tietoja asuntolan piha-alueen erottamisesta aidalla vanhusten palvelutalon pihasta ja piha-alueen näkösuojasta. Hallinto-oikeus toteaa, että kaupunginhallituksen ehdotuksessa valtuustolle on todettu, että "sisäpiha on eristetty massiivisella aidalla viereisen vanhusten palvelutalon pihasta". Jäljempänä ehdotuksesta käy kuitenkin ilmi, että kyse on aidattavasta piha-alueesta eikä siis jo aidatusta alueesta. Tämä suunnitelma piha-alueen tulevasta aitaamisesta ilmenee myös ympäristöselvityksestä ja kaupunginhallituksen lausunnosta. Edellä mainittu huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole syytä kaupunginhallituksen ehdotuksessa olevan harhaanjohtavan lauseen vuoksi kumota.

Väitetty lasten päivähoidosta annetun lain vastaisuus

Muutoksenhakijat ovat katsoneet, ettei asuntolatoiminnasta aiheutuvaa lasten turvallisuuden vaarantumista ole otettu huomioon ja päätös on siten lasten päivähoidosta annetun lain 2 a ja 6 §:n vastainen.

Kaupunginhallituksen lausunnossa on muun ohella todettu, että palvelukeskuksen sisäänkäynnin ja Leppäsuon päiväkodin sisäänkäynnin välinen etäisyys on noin 90 metriä. Helsingin suuresta päiväkotitiheydestä johtuen ei päiväkodin ja asuntolan läheisyys ole kaupungissa erityisen poikkeuksellinen tilanne. Helsinki on varsin tiheään rakennettu eikä kaupunkiympäristöstä ole helposti löydettävissä tontteja tai rakennuksia, joiden läheisyydessä ei ole tai tule asuntoja tai muita toimintoja. Päiväkodissa hoidettavana olevat lapset eivät kulje päiväkotiin yksin eivätkä oleskele Perhonkadulla. Päivän aikana lapset ovat hoitajien seurassa joko päiväkodin tiloissa tai aidatulla leikkialueella puistossa. Asiassa on selvitetty turvallisuutta lisääviä vaihtoehtoja ottaen huomioon kuulemistilaisuuksissa esitetyjä kannanottoja. Palvelukeskuksen hankesuunnitelmassa ja ympäristöselvityksessä on selvitetty ympäristön turvallisuuden varmistamiseen liittyviä toimintoja. Muun ohessa Leppäsuon päiväkodin turvallisuutta tuetaan hankesuunnitelmasta ja ympäristöselvityksestä ilmenevällä ympäristön toimintamallilla. Sen keskeisiä elementtejä ovat säännöllinen vuorovaikutus, reaaliaikainen palautejärjestelmä, jalkautuva työote ja yhteistyö lähipoliisin kanssa.

Hallinto-oikeus toteaa, että lasten päivähoidosta annettu laki asettaa velvollisuuksia päivähoitoviranomaisille päivähoidon toteuttamisessa. Kuten edellä olevasta käy ilmi asunnottomien asuntolan hankesuunnitelman valmistelussa on otettu huomioon lasten päiväkodin läheisyys ja lasten turvallisuuden vaatimat toimenpiteet toiminnan alettua. Valtuuston päätös ei ole lasten päivähoidosta annetun lain vastainen.

Johtopäätös

Edellä selostetuilla perusteella valituksenalaisen päätöksen valmistelua ei ole pidettävä valituskirjelmissä esitetyllä tavalla puutteellisena tai virheellisenä siten, ettei valtuusto olisi voinut käyttää asian ratkaisemisessa sille kuuluvaa harkintavaltaa. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, eikä se ole muutenkaan lainvastainen. Kunnallisvalitusta ei saa tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Syytä päätöksen täytäntöönpanon keskeyttämiseen ei ole ilmennyt.

Sovelletut oikeusohjeet Perusteluissa mainittujen lisäksi
Kuntalaki 90 §, 98 § ja 100 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus 07.05).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Esittelijäjäsen   Rīta Ruuhimāki

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa hallinto-oikeuden jäsenet Sampo Jokinen, Ismo Rāisānen (t) ja Rita Ruuhimāki.

JAKELU JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Päätös   muutoksenhakijoiden asiamiehelle saantitodistuksin (ilmoitus oikeudenkäyntimaksusta 01.06)

Jäljennös   Helsingin kaupunginhallitus
Päätöksestä on ilmoitettava kuntalain 97 §:n mukaisesti.

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo

Oikeudenkäyntimaksu   82 euroa

TIM

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Unioninkatu 16
00131 HELSINKI	Helsinki
Faksi: 010 36 40382	
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@om.fi	